

M. Lelkiégszolgálati Gyűlés.
Kedves Barátaink:

Castoros István
lelkiégszolgálati elnöke
Számára írta:
Vasváry István

Net évre szűk elnöki megbízatásom
lejárván, még az kötelesség van ráim: Masodik és
utolsó elnöki jelentésem megfogalmazása.

Mindnyájan tudjuk, hogy az életpolitikus
csak akkor lehetne teljes, ha az összes denomináció's
magas ref. egyházainak összejött, teljes képet
tudnók gyűlésünk elé tárjuk: egy-egy érdeklő,
anyagi és társadalmi eredményeit vagy ~~hagyományait~~
fogalévköszegait. Ezzel szemben ma még mindig
csak remények, amely talán valamikor a
jövőben valóságosá válhat.

Joggal csak a legteljesebb mértékben jelenthető, hogy
tudományosan szerint minden egyházzal szemben
életről és eredményről hitelet folyik. Itt minden
áldozathoz képest mindig kevesebb parancsunk
lehet, hogy az utókor javára való és hasznosítási
bizonyossága gyűléseink és hiteink
Ref. életünk kimondható eseménye volt
a Ref. egyház közgyűlése, amely tíz-tíz éves dollár's
szavazót meg a Kalvin szöveg és az Am. M.
és egyházi ifjúságának személynéje van rá,
hogy a Bethlen Ottóval ref. ifjúságunknak
is központjává válik. M. György Árpád testület
pümpet szövegével központjává a Ref. egyházat
Aitkán hivatalában.

Az újonnan létesített Bethlen Nyomda
eddiggi munkája a legrészletesebb reményekre jogosít.

2
Dicsőreket kell megemlítenünk
a Bethlen Napkötőből is, amely eddig
soha nem látott, panoráma-szerű
összeállításban ismerteti a világhon
széleskörű magyar reformátusság egyházi
és társadalmi életét, példátlanul
érték~~teljes~~^{emlékeivel} gazdagítva azt, amit egymásról
tudnunk lehet.

Fájdalommal emlékezünk a nagy
barátunk, Dr. Kovács Jenő elhunytáról, aki
csodálatos összehangban teljesítette papai és tanítói
feladatait. A Valamikor Magyarországi és
pittsburghi Kisgyomlási inas, Szekei Dr. Kalassay
Sándor biztatására és segítségével lett kiváló
lelkiápolóra és tanítóra, aki egy nagyedlét
nevett fel és vezetett (Herczog) nagyfélé. Legyen
emléke maradandó és áldott!

Stárum lelkiápolóját vezette el Szekei
és munkás életét: M. Dr. Takaró Géza, és
M. Várkonyi Mihály és M. Nag. Lajosné
emléket kegyelmezzék felidézni mindazok,
akik ismerték élet és segítő munkáját értékelni
Indok.

Meg kell említenünk Makár János lelki
fáradt nagy munkájáról, amely most
jelent meg "The story of an immigrant group
in Franklin, New Jersey" címmel, egy 170 oldalas
nagyon népen kiadott kötetben. A munka
teljes és hiteles leírása egy hajdan kirintéles, ma
már pajnos, halottak nagy közössége.
Ilyen termései munka nagy ritka az

amerikai irodalomban, úgy hogy Marat
Kollégáns műve valószínűleg minősíti annak,
hogy hogyan kell ismertetni ez berandó ol.

Közösségteljes szociográfiáját. Barabásna
számos követője. Hasonló alapos és értékes
munkát e téren az amerikai magasság még nem
produkált. A Könyvet utánjáró költő saját
gyűjteményében!

Most pedig, a gyűlés szociológusok részéről, folytatni
szívesen azt a fontos témát, amelyről "Tavalyi"
jelentésében is szóltunk: a téma a néger
probléma, magyar együttműködéssel kapcsolatban.

Már akkor, az évvel ezelőtől, a súlyos probléma
erősen foglalkoztatta az ország népét. Már akkor
nem csupán a kín közeli közeledését lehetett érezni,
hanem annak megérkezését is. A probléma
ajánlata még jelentősebb hullámokat vert, s ha
Tavalyi is írta, hogy foglalkozni kell vele,
ma ez a téma még erősebben járul.

Főbb vonásaiban ismerjük a tüneket
és jelleményeket. Néhány részletre azonban,
és főleg, különös hangsúllyal kell
visszatérni.

Tavalyi előadásom után elhangzott az
megjegyzés, amely szerint: "Amikor az a szó
benne theologia" ^{szó})

A "theologia" szó eredete a szavak közé tartozik,
amelyeket nem lehet könnyedén emlegetni.
Valamint a "tudományok királynője" ^{szó}
nevezés - bizonyára nem is nélkül,

Mert ez a tudomány az, amely az őspes
tudomány-ágakból felöleli mindazt,
ammi az embernek jelenhez és felebarátaihoz
való viszonyát szabályozza.

Ezt igazolva mindenben van
theológia, akár kibangsulyozzuk, akár nem.
Mint minden tudomány, ez is sokféle
ágazat: van biblikus, egzisztenciális, filozofia-
tikus, pogány, görög-latin, ^{Katholikus} ~~reformációs~~, kelleti ortodox
reneszansz, kritikai, szociális, krízis
vagy egzisztenciális, konzervatív ~~vagy~~
liberalis, ~~és a teológiai~~ ~~teológia~~ ~~sőt~~ ~~egyetlen~~ ~~is~~. Mindegyik, mely
~~teológiai~~ van több kéneesebb jogcíme
a létezéshez, ~~de~~ ~~valamennyi~~, mint ~~teremtés~~
~~szellemi~~ ~~teremtés~~ - mert ~~valamennyi~~ az igazi
theológia fenn emeltek célját igyekszik megvalósí-
títani: foglalkozik ^{szót vagy róluk} mindazzal, ammi az embernek
jelenhez és felebarátaihoz való viszonyát szabályozza
- de hangsúlyozzuk: mindig az isteni
direktívák alapján.

A mi korunknak kellett előjönni
és a világ leg-nagobb demokráciája kellett hozzá,
hogy a felsorolt theológia fajták mögé
a legújabb is felsorakozzék: a ferete theológia,
vagy "theology of violence", amint egyes theológusok
az új mozgalmat elnevezték, amely a népe-
lárosság lázadását, törvénytelenségét, erőszakát,
rablásait, sőt gyilkosságait is jogosultnak
tartja - az egyetlen "theológia", amely a vallás
ábrukájába öltözve kizárólag emberi alapon

kizárólag erőszakkal próbál érvényesülni
 s amelynek egyetlen dogmatikus követelménye
 a jerete bűn - amelyből minden más pénté
 ember ki van zárva, mint született javíthatatlan
 és el nem szabadható ellenség. Ez a theologia,
 amelyet más néven "black power" -nek hívnak,
 amely országunkban ~~ma~~ ~~most~~ már nem
 ellenjoguságra, hanem uralomra jár, szank-
 cionálva mindazt, ami a fehér ember rovására
 elkövethető. [Ez a régi theologia, amely által,
 az ember Isten és ember között keresi, ~~de~~ azért,
 hogy Isten országát közelebb hozza ezen a
 földön] Ez a "jerete theologia" ~~hatalmas~~ ~~szociális~~
 a vallás, a keresztény hit palástjába burkolózva
 jön. A palást alatt jerete papok testvérzülves
 jezsuitákat szorgoskodnak. Rev. Channing
 Phillips, ^{Washingtoni Kongregacionális} ~~által~~ ~~nefer~~ ~~pap~~ ~~vezető~~ ~~néger~~,
 aki pályázott a demokrata párti elnökválasztásra,
 mint a jerete Garvante Son-ja ezt a kijelentést
 tette Londonban, május 20-án a World Council
 of Churches előtt: "Amint a négerok megtanulták,
 az, hogy ~~paradicsom~~ az igazságtalanság és
 faji megkülönböztetés elismertelésére a legjobb
 módszer az elnyomó vagyonát (property)
tönkretenni." (To destroy the oppressor's
 property.) Ez az ember a hírhedt "Black
 Manifesto" 3 billió \$ kártérítési követelését
 is jogosultnak tartja.

Megamott, a World Council elnök Henry H
 Mitchell ~~néger~~ ~~néger~~ ~~néger~~ négy papot most
 mevesper ki a Colgate-Rochester Divinity School.

(New York) "Black Studies" tantervére, ezeket jelentette ki:

"A fehér embert integrálni kell a fekete kulturába, hogy a fajnélküli együtt megvalósítható legyen... A fehéreknek alapos jártasságot kell szerezni a fekete vallásos kulturában. A fajnélküli együtt csak akkor valósulhat meg, ha a fehér ember hajlandó ^{be}feketéngyűlöletig, feketén cselekedni, feketén enni, feketén inni... " Kell ehhez kommentár?

A hírhedt "Black Manifesto", amelyet a new york-i Riverside Churchben hirdettek ki, identitáseletet megzavarva, egy néper, előző 500 millió dollár kártérítést követelt az effházától és szingapúrától, röviddel aztán 2 bilion dollár emelte ezt a követelést. Ugyanennek a népernek csoportjai országokba szálltak meg New Yorkban az Interchurch Centerben ~~és~~ a Col. Church of America, a United Church of Christ és a United Presb. Church of Am. iróda helyiségeit, ahol csak öt nap múlva sikerült megszabadulni tőlük. Ugyanez történt Philadelphiában, ahol a United Methodist Church iródait szállták meg. (A csoport túlzottan fehér ecuborsóból áll)

Azadt egy pár kisebb denomináció és gyülekezet, amelyet sikerült megijeszteni, de még a néper denominációk többsége is rosszpemmel sírja ezt a mozgalmat. Eddig kimutathatólag csak 46,000 kézpénzt kaptak - de ma már

7

Készeletlen, hogy mozgalom teljes kudarcát
gárt s egészbe legalább befejezetnek tekinthető.

Beszélhetnénk a theológiai szemináriumok-
ban történt hasonló esetekről. A legnagyobb ilyen
intézményben, a New Yorki Union Theol. Semináry-
ban egészen 100,000 dollárt követel az inkubától,
és egy milliót annak veszteségétől.

Az Andover-Newton Theol. Semináry 600
diákja között (Newton, Mass) csak öt néger van.
Ezer, vagy 40 társulattal elfoglalták az iskola
adminisztrációs épületét. Ugyanaz történt a Chicagói
W. Conrith Theol. Semináryban is, ahol azt is
követelték, hogy az iskola új 2 millió dolláros
épületét Emanuel Cannon-ról nevezze el. Cannon egy
Puerto Ricoi gang vezetője volt, akit egy véres tüntetés
alkalmával egy üdőt agyult.

Tudjuk, hogy a keresztény, egyes denominációk
keresni visszautasítják a Black Manifesto
követeléseit — de ez természetesen nem jelenti azt,
hogy a helyi erőszakosságok megszűnnek.

Ezer közzététel mint egy jellemzőbbet, csak egy
eseményt említik, amely azonban könnyen követendő
példává lehet a fekete "theológiai" hívei számára.

North Philadelphiában egy néger
csoport erőszakkal megszállta a Cookman
United Methodist Church épületét (Juliustól évi)
követelre 5000 dollár azonnali kifizetését
és az epházi ingatlan birtoklevelét, deed-jét,
azzal hogy mivel ezennel az epházus birtoka
a legjobban felvezelt epházi birtoka környékén,

azt social center-ré fogják átalakítani.

A megszálló csoportban 7 nő és 6 férfi pap volt. A gyülekezetnek 127 férfi tagja van, akik nem laknak a templom közelében, de az istentisztelet minden vasárnap megtartják, amelyeken általában körülbelül az egyháztagok fele vesz részt. A megszállók, akitől nagyrészt lehetett megszabadulni, azt mondják, hogy ők sokkal eredményesebben fogják az egyház ^{nál} általános megújítását közzé lenni "Krisztusdalom - szolgálati lehetőségeket".

A philadelphiai városi tanács egyik tagja szerint: ha egyrel az emberekkel ^{szemben} nem alkalmazkodik a legzigorúbb intézkedéseket, többé semmi sem történik az üzlete nem lehet biztonságban.

Használó esetét lehet fel-
említeni, de emögé időpen elég.

Egyszerre ismét gyűmöléseit ládjuk a felekezeti "Theologia", amelynek hirdetői ^{néha} ~~ennek~~ és az isteni törvényekre hivatkoznak, dacára annak, hogy ~~ennek~~ a "theologia" szót ^{ennek} ~~ennek~~ (Theos) nevet adják ki, ~~de~~ mert amit akarnak, az csakis emberi, az isteni direktívát negligálásával. Ez az isteni "theologia" ajándékozta a világnak, hazugsággal, a felekezeti Jézust, porok, templomban a felekezeti "Madonát", ez tegye néperre a Jézus korabeli Palesztina egyik laicságát, az apostolokkal együtt. Jézus ^{korának} ~~ennek~~ ~~ennek~~ felekezeti felavatásait ~~ennek~~ is újra nemzette próbálta Kovácsolni őket. Jézus a felekezeti írtette felebarátai alatt. Ha Jézus az elnyomottak felavatásaiért jött és ezekben megváltója volt, akkor ma

felvetését kellennie. Ezenről a tanácsnak fő hirdetője ez Cleage nevű ember, a United Church of Christ episkopos néger lelkésze, Detroitban.

De cleage példáját követve

Az ephraim hírei mozgó néger protestációk nem egek, mint az ephraim néger lajárdás megnyilatkozásai, a vallás ártalmatlan.

Es amint az ephraim lajárdás magának a nemzetnek jövőjét fenyegeti, úgy fenyegeti a nyugat nyugatdelme a mi magyar ephraimurat is. Súlyos tévedés volna azt hinni, hogy a nyugatdelmi fenyegetése mulo' jellegu, hogy a nemzet szeretete ki fogja hováni, mint valami könnyebb futó bejegyzet. Nemzedékek nem fognak megszabadulni tőle.

Magam nehiz volna válaszolni arra a kérdésre, hogy mit kérek az ephraimurat fenyegető nyugatdelmi elhárítására? En magam még sem hiszlek a válasz adást.

Hog a nyugatdelmi már magyar ephraimurát is eljutott, bizonyítja Rev. Peretz Árpád hammondi, ind. gyülekezetének állás foglaltása, amit a Calvin Synod elnökének kötelezől bizonyítványánál is mérünk. Az isten-szigetet megzavarása esetén azt ajánlja, hogy a tolatkodókat szólítsuk fel az isten-szigetben való részvételre. Ez természetesen üres gesztus volna, mert nyilvánvaló, hogy azok nem jelen inádása hanem tolatny Rozás céljából jöttek. ~~Minden~~ Az ilyen megjelölés ultimátum

jelleget a tolarudól, akár az üzleket
 zavaró gangsterok, követeltek valamit: "
 'or else.' Ha el is mennt, jönnel a
 további lépés: templomajtóra, tömeges
 ultimatum, ablakok éjszakai beverése,
 vandál betörések épülrítések a
 templomban, rabló támadások a
 templom előtt fényes nappal; tovább
 minden olyan ténykedés, ami a templom
 otttagására kényszeríti a hívet. A lezüllesztés
 bírtok előbb-utóbb eladhatatlan lesz,
 kiszolgáltatva a támadók kegye-kezdvények.

Felő, hogy a tolarudók megjelését
 a mi könnyen hevülő magyarjaink nem
 vönnel olyan könnyűen, mintha hammondé
 nyilatkozat képgeli. Ez kath. pümpöli
 templomban már láttott, eppár tolarudók.

Hog milyen lehetőségek jöhetnek
 a legzentesebb helyen, az ilyen betolarudást,
 arra nézve ^{személy} ~~személy~~ utalást vet a Time magazin
 Jul. 4-i számában egyik cikke, amely arról
 számol be, hogy egy new yorki zsinagóga népe
 hogyan fogott fel a tolarudók fogadására.
 Május 30-án 30 férfi, tagjai a nagy Emanuel
 zsinagógának, láncokkal és baseball ütőkkel
 felfegyverkezve állott a templom elé, a Black
 Manifesto szószólójának, Formannak,
 beígert látogatását várva. A látogatás
 azonban elmaradt.

Camera zsinagógának férfiai közt csoport alakult, amely egy 9 hetig tartó programot tart, amelynek folyamán az önmédelem leginkább megújult tanulják. Sokan elítélik ezt az elhatározást, de az az ^{nemzet} "házi" idők közeledését lassabban jelelnék. "Sorsunk, életben maradnunk függ attól, hogy meg tudjuk védeni magunkat és azt, ami a miénk" mondják ezt.

Ha a gyűlésünk megbeszélésére méltatlan az az előadásomat, talán annak folyamán kialakulhat valami egyszeres elfogadás a saját gyűlésünk ügyében.

Mielőtt befejezem szavaimat, legyen szabad felhívnom a szűkebb figyelmét arra ^{a két} cikke, amely a LOOK magazine szept 9-i számaiban ^{re} megjelentek ^{meg} amelyek címei:

The guns of August, 1969.*) Ezzel a címmel szűkebb (tűz-élettartó) hatással írják, hogy a fehér Amerikában hogyan fejezték ki a várható polgárháborúra. A cikk leírhatatlannak fájdalmas dokumentumai annak az életnek, amelyet ma az Egyesült Államok népe él. *) Nem tudom, ahit azt jóslják, hogy az ország egy olyan élet-halál küzdelem előtt áll, amely mindent elsodorhat, — az amerikai magasságot is

Megköszönve a bizalmat, amely Letkés szervezetünk élére állított az utóbbi két évre, együttműködésünkkel a jövőnk, és házi

*) és a "Violent
Man rises
in Newark"

*) (A 2 cikk
magánom
& a másik
példányban
jelent meg.)

¹²
munkásain és alkalmazottjainak
munkájukért Jelen további áldását
és segítségét kérem!

"Viseljétek gondot azért magatokra
és az egész magyárra, melyben a Szent Lélek
titkát vizsgálókká tett... Mert én tudom
azt, hogy -- jönnék ki köztetek gonosz
farkasok, kik nem kedveznek a
magyárnak!" (Ap. Gal. 2: 28.)

Jósa: Váranylődön

Felolvasta, mint saját jelentését

Autoros József

József Váranyló